

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 2012/2002
z dnia 11 listopada 2002 r.
ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności art. 159 akapit trzeci i art. 308,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

uwzględniając rezolucję Komitetu Regionów ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W przypadku poważnych klęsk Wspólnota powinna okazać swoją solidarność z ludnością dotkniętą nimi regionów, dostarczając pomoc finansową w celu przyczynienia się do szybkiego powrotu do normalnych warunków życia w regionach dotkniętych klęską. Pomoc powinna być uruchomiona głównie w przypadku klęsk żywiołowych.
- (2) Istniejące instrumenty spójności gospodarczej i społecznej są w stanie finansować środki zapobiegania ryzyku i naprawę uszkodzonej infrastruktury. Jednakże należy ustanowić przepis dla wprowadzenia dodatkowego instrumentu wyróżnionego z istniejących narzędzi Wspólnoty, który pozwoli Wspólnocie działać szybko i skutecznie w niesieniu pomocy, możliwie jak najszybciej w mobilizowaniu służb ratowniczych w celu zaspokojenia pilnych potrzeb ludzi i przyczynienia się do krótkotrwałej odbudowy zniszczonej kluczowej infrastruktury, tak by działalność gospodarczą można było wznowić w regionach dotkniętych klęską.
- (3) Unia Europejska powinna także okazać solidarność z państwami negocjującymi obecnie swoje przystąpienie. Rozszerzenie niniejszego rozporządzenia w celu objęcia nim tych państw wymaga odwołania się do art. 308 Traktatu.
- (4) Pomoc wspólnotowa powinna być uzupełnieniem wysiłków zainteresowanych państw i być wykorzystywana do pokrycia udziału wydatków publicznych przeznaczonych do poradzenia sobie się szkodami spowodowanymi przez poważną klęskę.
- (5) Zgodnie z zasadą pomocniczości pomoc w ramach tego instrumentu powinna być ograniczona do poważnych klęsk o poważnych skutkach dla warunków życia, środowiska naturalnego lub gospodarki.
- (6) „Poważna klęska” w rozumieniu niniejszego rozporządzenia powinna oznaczać każdą klęskę w co najmniej jednym z zainteresowanych państw, powodującą poważne szkody wyrażone w kategoriach finansowych lub jako procent w stosunku do dochodu narodowego brutto (DNB). W celu umożliwienia interwencji w przypadku klęsk, które, jakkolwiek ważne, nie osiągają wymaganej minimalnej skali, pomoc może być także udzielona w wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy uprawnione państwo ościennie jest dotknięte tą samą klęską lub w każdym przypadku, gdy znaczna część ludności określonego regionu jest dotknięta klęską o poważnych i trwałych skutkach dla warunków życia.
- (7) Działanie Wspólnoty nie powinno zwalniać z odpowiedzialności stron trzecich, które w ramach zasady „zanieczyszczający płaci” są odpowiedzialne w pierwszej kolejności za szkody przez nie spowodowane, lub powstrzymywać się przed stosowaniem środków zapobiegawczych zarówno na szczeblu Państwa Członkowskiego jak i Wspólnoty.
- (8) Instrument ten powinien umożliwić podjęcie szybkiej decyzji przyznania szczególnych środków finansowych i uruchomienia ich możliwie najszybciej. Procedury administracyjne powinny być odpowiednio dostosowane i ograniczone do absolutnie niezbędnego minimum. W tym celu Parlament Europejski, Rada i Komisja zawarły dnia 7 listopada 2002 r. Porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie finansowania Funduszu Solidarności Unii Europejskiej, uzupełniające Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 6 maja 1999 r. w sprawie dyscypliny budżetowej i usprawnienia procedury budżetowej.

⁽¹⁾ Wniosek Komisji z dnia 20 września 2002 r. (dotychczas nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia wydana dnia 10 października 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Opinia wydana dnia 24 października 2002 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Rezolucja wydana dnia 10 października 2002 (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

- (9) Może być požądane dla państwa beneficjenta, zgodnie z jego szczególnymi konstytucyjnymi, instytucjonalnymi, prawnymi lub finansowymi uwarunkowaniami, włączenie władz regionalnych lub lokalnych do zatwierdzania i stosowania rozwiązań wykonawczych, przy czym państwo beneficjent pozostaje we wszystkich przypadkach odpowiedzialne za stosowanie pomocy i za zarządzanie oraz kontrolę nad działaniami wspieranymi przez wspólnotowe finansowanie.
- (10) Szczegółowe zasady stosowania tego instrumentu powinny być dostosowane do nagłej sytuacji.
- (11) Działanie finansowane z tego instrumentu nie powinno korzystać dla tego samego celu z pomocy na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1164/94 z dnia 16 maja 1994 r. ustanawiającego Fundusz Spójności ⁽¹⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych ⁽²⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR) ⁽³⁾, rozporządzenia Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy gospodarczej dla Republiki Węgierskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ⁽⁴⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1267/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej ⁽⁵⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1267/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. sprawie wspólnotowych środków pomocowych na rzecz działań przedakcesyjnych w dziedzinie rolnictwa oraz rozwoju obszarów wiejskich w państwach Europy Środkowej i Wschodniej ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w okresie przedakcesyjnym ⁽⁶⁾, rozporządzenia Komisji (WE) nr 2760/98 z dnia 18 grudnia 1998 r. dotyczącego wykonania programu współpracy transgranicznej w ramach programu Phare ⁽⁷⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1266/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie koordynacji pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii Europejskiej w ramach strategii przedakcesyjnej i zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 3906/89 ⁽⁸⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 555/2000 z dnia 13 marca 2000 r. w sprawie wykonywania działań w ramach strategii przedakcesyjnej dla Republiki Cypru i Republiki Malty ⁽⁹⁾ lub rozporządzenia Rady (WE) nr 2236/95 z dnia 18 września 1995 r. ustanawiającego ogólne zasady przyznawania pomocy finansowej Wspólnoty w zakresie sieci transeuropejskich ⁽¹⁰⁾; szkody naprawione w ramach wspólnotowych lub międzynarodowych instrumentów dotyczących kompensaty za szczególne szkody nie powinny, dla tego samego celu, korzystać z pomocy w ramach tego instrumentu.
- (12) Wymagana jest najwyższa przejrzystość w stosowaniu wspólnotowej pomocy finansowej, jak też właściwe monitorowanie wykorzystania środków.
- (13) Rozsądne zarządzanie finansami jest wymagane dla zapewnienia, że Wspólnota może zareagować, jeżeli w tym samym roku wydarzy się kilka poważnych klęsk.
- (14) W wyjątkowych przypadkach i w zależności od dostępności środków finansowych w ramach tego instrumentu w roku wystąpienia klęski należy ustanowić przepis umożliwiający dodatkowe dotacje z tego instrumentu w ramach Funduszu na rok następny.
- (15) Należy ustanowić nieprzekraczalny termin na wykorzystanie przyznanej pomocy finansowej oraz należy ustanowić przepis dla państw beneficjentów dla uzasadnienia wykorzystania otrzymanej przez nie pomocy. Otrzymana pomoc, która jest dalej odbierana od stron trzecich lub która była wyższa niż końcowa wycena szkód, powinna zostać zwrócona.

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 25.5.1994, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1265/1999 (Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 62).

⁽²⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 80. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1447/2001 (Dz.U. L 198 z 21.7.2001, str. 1).

⁽³⁾ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 80.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 73. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 87. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 345 z 19.12.1998, str. 49. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1596/2002 (Dz.U. L 240 z 7.9.2002, str. 33).

⁽⁸⁾ Dz.U. L 161 z 26.6.1999, str. 68.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 68 z 16.3.2000, str. 3. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2500/2001 (Dz.U. L 342 z 27.12.2001, str. 1).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 228 z 23.9.1995, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1655/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 197 z 29.7.1999, str. 1).

- (16) W świetle wyjątkowych okoliczności państwa dotknięte klęskami począwszy od lata 2002 r. powinny kwalifikować się do pomocy w ramach tego instrumentu.
- (17) W celu zapewnienia szybkiej pomocy państwom dotkniętym przez ostatnie powodzie przyjęcie tego instrumentu jest bardzo pilne; zatem jest konieczne udzielenie wyjątku wobec sześciotygodniowego okresu na rozpatrzenie przez parlamenty narodowe określonego w części I pkt 3 Protokołu w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Ustanawia się niniejszym Fundusz Solidarności Unii Europejskiej, zwany dalej „Funduszem” w celu umożliwienia Wspólnocie reagowania w sposób szybki, skuteczny i elastyczny w nadzwyczajnych sytuacjach, na warunkach niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

1. Na wniosek Państwa Członkowskiego lub zainteresowanego kraju prowadzącego negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii Europejskiej, zwanego dalej „państwem beneficjentem”, pomoc z Funduszu może być głównie uruchamiana, w przypadku gdy na terytorium tego państwa wydarzą się poważne klęski żywiołowe z poważnymi skutkami dla warunków życia, środowiska naturalnego lub gospodarki w jednym lub więcej regionów lub w jednym lub więcej krajów.

2. „Poważna klęska” w rozumieniu niniejszego rozporządzenia oznacza każdą klęskę powodującą w co najmniej w jednym z dotkniętych państw szkody ocenione na ponad 3 miliardy EUR w cenach z 2002 r. lub na ponad 0,6 % jego dochodu narodowego brutto.

W drodze wyjątku ościenne Państwo Członkowskie lub kraj prowadzący negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii Europejskiej, który został dotknięty tą samą klęską, może także skorzystać z pomocy Funduszu.

Jednakże w wyjątkowych okolicznościach, nawet gdy ilościowe kryteria ustanowione w akapicie pierwszym nie są spełnione, region może także skorzystać z pomocy Funduszu, w przypadku gdy został on dotknięty nadzwyczajną klęską, głównie klęską żywiołową, dotykającą znaczną część jego ludności, z poważnymi i trwałymi skutkami dla warunków życia i stabilizacji gospodarczej tego regionu. Całkowita roczna pomoc przewidziana w niniejszym akapicie jest ograniczona do nie więcej niż 7,5 % rocznej kwoty dostępnej dla Funduszu. Skupi się on szczególnie na peryferyjnych lub odizolowanych regionach, takich jak wyspiarskie i peryferyjne regiony zdefiniowane w art. 299 ust. 2 Traktatu. Komisja bada z najwyższą dokładnością wnioski złożone na mocy niniejszego akapitu.

Artykuł 3

1. Pomoc Funduszu ma formę dotacji. W przypadku każdej uznanej klęski państwu beneficjentowi zostaje przyznana jednorazowa dotacja.

2. Celem Funduszu jest uzupełnienie wysiłków zainteresowanych państw i pokrycie części ich wydatków publicznych w celu pomocy państwu beneficjentowi w przeprowadzeniu następujących niezbędnych działań nadzwyczajnych, w zależności od rodzaju klęski:

- a) niezwłoczne przywrócenie do działania infrastruktury i zakładów w obszarach energii, wodociągów i kanalizacji, telekomunikacji, transportu, zdrowia i szkolnictwa;
- b) zapewnienie czasowego zakwaterowania i finansowania służb ratowniczych w celu zaspokojenia pilnych potrzeb zainteresowanej ludności;
- c) niezwłoczne zapewnienie infrastruktury prewencyjnej i środków natychmiastowej ochrony dziedzictwa kulturowego;
- d) niezwłoczne oczyszczenie obszarów dotkniętych katastrofą, włącznie ze strefami naturalnymi.

3. Wypłaty z Funduszu są zasadniczo ograniczone do finansowania środków zmniejszających szkody nie podlegające ubezpieczeniu i są zwracane, jeżeli koszt naprawy szkód jest później pokryty przez stronę trzecią zgodnie z art. 8.

Artykuł 4

1. Możliwie jak najszybciej i nie później niż dziesięć tygodni po pierwszych szkodach wyrządzonych przez klęskę państwo może złożyć do Komisji wnioski o przyznanie pomocy z Funduszu udzielając wszelkich dostępnych informacji dotyczących między innymi:

- a) ogólnych szkód spowodowanych przez klęskę i ich wpływu na daną ludność i gospodarkę;
- b) szacowanego kosztu działań określonych w art. 3;
- c) jakichkolwiek innych wspólnotowych źródeł finansowania;
- d) jakichkolwiek innych źródeł finansowania krajowego lub międzynarodowego, włącznie z pokryciem z publicznego i prywatnego ubezpieczenia, które mogą przyczynić się do pokrycia kosztów naprawy szkód.

2. Na podstawie tych informacji i wszelkich wyjaśnień, których dostarczy zainteresowane państwo, Komisja ocenia, czy są spełnione warunki dla uruchomienia Funduszu i ustali proponowaną kwotę możliwej dotacji możliwie jak najszybciej, w granicach dostępnych środków finansowych. Dnia 1 października każdego roku co najmniej jedna czwarta rocznej kwoty powinna pozostać dostępna w celu pokrycia potrzeb powstających do końca roku.

Komisja zapewni sprawiedliwe traktowanie wniosków przedstawionych przez państwa.

3. Komisja dostarcza władzy budżetowej wnioski niezbędne do uznania odpowiednich przyznaných środków. Wnioski te zawierają wszelkie dostępne informacje określone w ust. 1 i wszelkie inne istotne informacje będące w posiadaniu Komisji, dowód, że warunki art. 2 są spełnione, a także uzasadnienie wnioskowanych kwot.

4. Z chwilą gdy przyznane środki będą udostępnione przez władzę budżetową, Komisja przyjmuje decyzję o dotacji i wypłaci państwu beneficjentowi dotację niezwłocznie oraz w jednej racie na mocy podpisania umowy określonej w art. 5.

5. Uprawnienie do wydatków rozpoczyna się z dniem określonym w ust. 1.

Artykuł 5

1. Zgodnie ze szczególnymi przepisami konstytucyjnymi, instytucjonalnymi, prawnymi lub finansowymi państwa beneficjenta i Wspólnoty Komisja i państwo beneficjent zawierają umowę w celu wykonania decyzji o dotacji. Umowa ta określi w szczególności rodzaj i miejsce działań, które mają być finansowane przez Fundusz.

2. Komisja zapewnia, że te same zobowiązania podjęte przez Państwa Członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia są także wprowadzane przez kraje negocjujące przystąpienie do Unii Europejskiej w ramach istotnych porozumień i instrumentów.

3. Odpowiedzialność za wybór pojedynczych działań i stosowanie dotacji na mocy umowy leży po stronie państwa beneficjenta, zgodnie z warunkami niniejszego rozporządzenia, decyzji o dotacji i umowy. Państwo beneficjent wykonuje te obowiązki bez uszczerbku dla obowiązku Komisji wykonania ogólnego budżetu Unii Europejskiej i zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego stosowanego do wspólnego lub zdecentralizowanego zarządzania.

Artykuł 6

1. Państwo beneficjent jest odpowiedzialne za koordynację udziału Funduszu w działaniach określonych w art. 3 z jednej strony, z pomocą Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i innych instrumentów finansowania Wspólnoty, z drugiej strony.

2. Działania wspierane pomocą uzyskaną na podstawie niniejszego rozporządzenia nie mogą korzystać z pomocy Funduszy i instrumentów regulowanych rozporządzeniami: (WE) nr 1164/94, (WE) nr 1260/1999, (WE) nr 1257/1999, (WE) nr 1267/1999, (WE) nr 1268/1999, (EWG) nr 3906/89, (WE) nr 2760/98, (WE) nr 555/2000 i (WE) nr 2236/95, oraz będą zgodne z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1266/1999. Państwo beneficjent zapewnia zgodność z niniejszym przepisem.

3. Szkody naprawione w ramach wspólnotowych lub międzynarodowych instrumentów dotyczących kompensaty za szczególne szkody nie mogą korzystać z pomocy Funduszu na ten sam cel.

Artykuł 7

Działania finansowane przez Fundusz są zgodne z postanowieniami Traktatu i instrumentami przyjętymi na jego mocy, z politykami wspólnotowymi i środkami, oraz z instrumentami pomocy przedakcesyjnej.

Artykuł 8

1. Dotacja jest wykorzystywana w ciągu jednego roku od dnia, w którym Komisja wypłaciła dotację. Jakakolwiek część dotacji niewykorzystana do tego nieprzekraczalnego terminu, zgodnie z warunkami niniejszego rozporządzenia, zostaje zwrócona Komisji przez państwo beneficjenta.

Państwa beneficjenci będą poszukiwać wszelkich możliwych kompensat od stron trzecich.

2. Nie później niż sześć miesięcy po wygaśnięciu jednorocznego okresu od dnia wypłacenia dotacji państwo beneficjent przedstawia sprawozdanie dotyczące finansowej realizacji dotacji, wraz z uzasadnieniem wydatków, wskazujące jakiegokolwiek inne otrzymane źródła finansowania dla omawianych działań, włącznie z wypłatami z tytułu ubezpieczenia i kompensat od stron trzecich. Sprawozdanie wyszczególnia środki zapobiegawcze wprowadzone lub proponowane przez państwo beneficjenta w celu ograniczenia szkód i uniknięcia, w miarę możliwości, powtórzenia się podobnych klęsk.

Na koniec niniejszej procedury Komisja zaprzestaje udzielania pomocy z Funduszu.

3. W przypadku gdy koszt naprawy szkód zostaje później pokryty przez stronę trzecią, Komisja żąda od państwa beneficjenta zwrotu odpowiedniej kwoty dotacji.

Artykuł 9

Wnioski o pomoc i decyzje o udzieleniu dotacji z Funduszu, jak też umowa finansowa, sprawozdania i wszelkie inne powiązane dokumenty wyrażają wszystkie kwoty w euro.

Artykuł 10

1. W wyjątkowych przypadkach i jeśli pozostające środki finansowe dostępne w Funduszu w roku wystąpienia katastrofy nie są wystarczające do pokrycia kwoty pomocy uważanej za niezbędną przez władzę budżetową, Komisja może zaproponować, aby różnica była sfinansowana w ramach Funduszu na rok następny. Roczny pułap budżetowy Funduszu w roku wystąpienia katastrofy i roku następnym będzie przestrzegany w każdych okolicznościach.

2. W przypadku znacząco niższej wyceny powstałych szkód, wykazanej za pomocą nowych elementów, Komisja zażąda od państwa beneficjenta zwrotu odpowiedniej kwoty dotacji.

Artykuł 11

Decyzje o finansowaniu i wszystkie inne wynikające z nich umowy i kontrakty udostępniane są Komisji do kontroli przeprowadzanej przez Biuro ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i do kontroli na miejscu, przeprowadzanych przez Komisję i Trybunał Obrachunkowy zgodnie z właściwymi procedurami.

Artykuł 12

Przed dniem 1 lipca Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące działalności Funduszu w poprzednim roku. Sprawozdanie to zawiera w szczególności informacje dotyczące art. 3, 4 i 8.

Artykuł 13

Bez względu na nieprzekraczalny termin przewidziany w art. 4 ust. 1 Państwa Członkowskie i kraje prowadzące negocjacje w sprawie przystąpienia do Unii Europejskiej, które zostały dotknięte przez klęski określone w art. 2, począwszy od dnia 1 sierpnia 2002 r. mogą składać wnioski o pomoc z Funduszu w terminie dwóch miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 14

Rada dokona przeglądu niniejszego rozporządzenia na podstawie wniosku Komisji, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2006 r.

Artykuł 15

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 11 listopada 2002 r.

W imieniu Rady

B. MIKKELSEN

Przewodniczący
